

Leveringsvoorwaarden van Jopos Techniek

Art. I. Algemeen

1. Deze Algemene Leveringsvoorwaarden zijn van toepassing op alle rechtsbetrekkingen, offertes, overeenkomsten inzake het verrichten van leveringen en/of diensten door de opdrachtnemer, voor zover niet door opdrachtgever en opdrachtnemer hiervan nadrukkelijk en schriftelijk is afgeweken. Een verwijzing door de opdrachtgever naar eigen inkoop-, aanbestedings- of andere voorwaarden wordt door de opdrachtnemer niet aanvaard.
2. In deze leveringsvoorwaarden wordt bedoeld met:
  - Product: zaken en goederen, alsmede diensten, zoals onderhoud, advies en inspectie.
  - De opdrachtnemer: de firma Jopos Techniek.
  - De opdrachtgever: iedere (rechts)persoon, die met de opdrachtnemer een overeenkomst heeft afgesloten, respectievelijk wenst af te sluiten en behalve deze, diens vertegenwoordiger(s), gemachtigde(n), rechtverkrijgende(n) en erfgenamen.
  - Dienst: de aanneming van werkzaamheden.

Art. II. Aanbieding

1. Elke van de opdrachtnemer uitgegane aanbieding is vrijblijvend.
2. Elke aanbieding is gebaseerd op uitvoering van de overeenkomst door de opdrachtnemer onder normale omstandigheden en gedurende normale werkuren.

Art. III. Overeenkomst

1. Indien de overeenkomst schriftelijk wordt aangegaan, komt deze tot stand op de werkdag van ondertekening van het contract door de opdrachtnemer, onderscheidenlijk op de dag van verzending van de schriftelijke opdrachtbevestiging door de opdrachtnemer.
2. Als meerwerk wordt beschouwd al hetgeen door de opdrachtnemer in overleg, met de opdrachtgever tijdens de uitvoering van de overeenkomst boven de in het contract of de opdrachtbevestiging uitdrukkelijk vastgelegde hoeveelheden wordt geleverd en/of
3. aangebracht dan wel door hem boven de in het contract of de opdrachtbevestiging uitdrukkelijk vastgelegde werkzaamheden wordt gepresteerd.
4. Mondelinge toezeggingen door en afspraken met ondergeschikten van de opdrachtnemer binden de opdrachtnemer niet dan nadat en voor zover zij door hem schriftelijk zijn bevestigd.

Art. IV. Prijs

1. De door de opdrachtnemer opgegeven prijzen luiden exclusief omzetbelasting en overige op de verkoop en levering vallende overheidslasten en zijn gebaseerd op levering af-fabriek. Onder fabriek wordt verstaan het bedrijfsterrein van de opdrachtnemer.
2. Indien na de datum van totstandkoming van de overeenkomst één of meer van de kostprijfactoren een verhoging ondergaan - ook al geschiedt dit ingevolge voorzienbare omstandigheden - is de opdrachtnemer gerechtigd de overeengekomen prijs dienovereenkomstig te verhogen.
3. In de overeenkomst is de bevoegdheid van de opdrachtnemer begrepen om door hem verricht meerwerk afzonderlijk in rekening te brengen, zodra het daarvoor in rekening te brengen bedrag hem bekend is. Voor de berekening van meerwerk zijn de in lid 1 en 2 van dit artikel gegeven regels van toepassing.
5. Kostenbegrotingen en plannen worden, tenzij anders is overeengekomen, niet afzonderlijk in rekening gebracht. Indien de opdrachtnemer bij eventuele nabestellingen nieuwe tekeningen, berekeningen, beschrijvingen, modellen of gereedschappen e.d. moet maken, worden daarvoor kosten in rekening gebracht.

6. De emballage is niet in de prijs begrepen en wordt afzonderlijk in rekening gebracht. Emballage wordt niet teruggenomen.
7. Kosten van in- en uitlading en van vervoer van door de opdrachtgever ter beschikking gestelde grondstoffen, halffabricaten, modellen, gereedschappen en andere zaken zijn niet in de prijs begrepen en worden afzonderlijk in rekening gebracht. Te dien zake door de opdrachtnemer betaalde kosten worden beschouwd als voorschot ten laste van de opdrachtgever.
8. Indien de opdrachtnemer heeft aangenomen het product te monteren, is de prijs berekend inclusief alle kosten, behoudens kosten die volgens de voorafgaande leden niet in de prijs zijn begrepen of die in art. 7 zijn vermeld.

Art. V. Tekeningen, berekeningen, beschrijvingen, modellen, gereedschappen e.d.

1. In catalogussen, afbeeldingen, tekeningen, maat- en gewichtsopgaven e.d. vermelde gegevens zijn slechts bindend indien en voor zover deze uitdrukkelijk zijn opgenomen in een door partijen ondertekend contract of een door de opdrachtnemer ondertekende opdrachtbevestiging.
2. De door de opdrachtnemer uitgebrachte aanbieding, alsmede de door hem vervaardigde of verstrekte tekeningen, berekeningen, programmatuur, beschrijvingen, modellen, gereedschappen e.d. blijven zijn eigendom, ongeacht of daarvoor kosten in rekening zijn gebracht. De informatie die in een en ander besloten ligt c.q. ten grondslag ligt aan de fabricage- en constructiemethoden, producten e.d., blijft exclusief voorbehouden aan de opdrachtnemer, ook al zijn daarvoor kosten in rekening gebracht. De opdrachtgever staat ervoor in dat bedoelde informatie, behoudens ter uitvoering van de overeenkomst, niet anders dan met schriftelijke toestemming van de opdrachtnemer wordt gekopieerd, aan derden getoond, bekend gemaakt of gebruikt.

Art. VI. Levertijd

1. De levertijd gaat in op het laatste van de navolgende tijdstippen:
  - a) de dag van totstandkoming van de overeenkomst
  - b) de dag van ontvangst door de opdrachtnemer van de voor de uitvoering noodzakelijke bescheiden, gegevens, vergunningen e.d.
  - c) de dag van de vervulling van de voor het aanvangen van de werkzaamheden noodzakelijke formaliteiten
  - d) de dag van ontvangst door de opdrachtnemer van hetgeen volgens de overeenkomst vóór het aanvangen van de werkzaamheden bij vooruitbetaling dient te worden voldaan. Indien een leveringsdatum of -week is overeengekomen, wordt de levertijd gevormd door de periode tussen de datum van totstandkoming van de overeenkomst en de leveringsdatum c.q. - week.
2. De levertijd is gebaseerd op de ten tijde van het sluiten van de overeenkomst geldende werkomstandigheden en op tijdige levering van de voor de uitvoering van het werk door de opdrachtnemer bestelde materialen. Indien buiten de schuld van de opdrachtnemer vertraging ontstaat tengevolge van wijziging van bedoelde werkomstandigheden of doordat voor de uitvoering van het werk tijdig bestelde materialen niet tijdig worden geleverd, wordt de levertijd voor zover nodig verlengd.
3. Het product geldt ten aanzien van de levertijd als geleverd wanneer het, indien keuring in het bedrijf van de opdrachtnemer is overeengekomen, voor keuring en in de overige gevallen wanneer het voor verzending gereed is, een en ander nadat de opdrachtgever daarvan schriftelijk in kennis is gesteld en onverminderd de gehoudenheid van de opdrachtnemer tot nakoming van zijn eventuele montage-/installatieverplichtingen.
4. Onverminderd het elders in deze voorwaarden met betrekking tot verlenging van de levertijd bepaalde wordt de levertijd verlengd met de duur van de vertraging die aan de zijde van de

opdrachtnemer ontstaat ten gevolge van het niet voldoen door de opdrachtgever aan enige uit de overeenkomst voortvloeiende verplichting of van hem te vergen medewerking met betrekking tot de uitvoering van de overeenkomst.

5. Behoudens grove schuld aan de zijde van de opdrachtnemer geeft overschrijding van de levertijd de opdrachtgever geen recht op gehele of gedeeltelijke ontbinding van de overeenkomst. Overschrijding van de levertijd - door welke oorzaak dan ook - geeft de opdrachtgever geen recht tot het zonder rechterlijke machtiging verrichten of doen verrichten van werkzaamheden ter uitvoering van de overeenkomst.
6. Een overschrijding van de leveringsdata of termijnen, dan wel van ingangsdata van dienstverleningen, door welke oorzaak dan ook, geven opdrachtgever geen recht op schadevergoeding, of op ontbinding van de overeenkomst of op het opschorten van de verplichtingen van opdrachtgever, tenzij opdrachtgever aantoont dat er sprake is van opzet of grove schuld aan de kant van de opdrachtnemer.

Art. VII. Montage / installatie / in bedrijfstelling (IBS)

1. De opdrachtgever is jegens de opdrachtnemer verantwoordelijk voor de juiste en tijdige uitvoering van alle inrichtingen, voorzieningen en/of voorwaarden, die noodzakelijk zijn voor de opstelling van het te monteren product en/of de juiste werking van het product in gemonteerde staat, behoudens indien en voor zover die uitvoering door of vanwege de opdrachtnemer wordt verricht volgens door of vanwege laatstgenoemde verstrekte gegevens en/of vervaardigde tekeningen.
2. Onverminderd het bepaalde in lid 1 zorgt de opdrachtgever in ieder geval voor eigen rekening en risico dat:
  - a) het personeel van de opdrachtnemer, zodra dit op de plaats van opstelling is aangekomen, zijn werkzaamheden kan aanvangen en blijven verrichten gedurende de normale werkuren en bovendien, indien de opdrachtnemer dit noodzakelijk acht, buiten de normale werkuren, mits hij dit tijdig aan de opdrachtgever heeft medegedeeld;
  - b) geschikte behuizing en/of alle krachten overheidsregelingen, de overeenkomst en het gebruik vereiste voorzieningen voor het personeel van de opdrachtnemer aanwezig zijn;
  - c) de toegangswegen tot de plaats van opstelling geschikt zijn voor het benodigde transport;
  - d) de aangewezen plaats van opstelling geschikt is voor opslag en montage;
  - e) de nodige afsluitbare opslagplaatsen voor materiaal, gereedschap en andere zaken aanwezig zijn;
  - f) de nodige en gebruikelijke hulpwerklieden, hulp- of bedrijfsmaterialen (brandstoffen, oliën en vetten, poets- en ander klein materiaal, gas, water en elektriciteit, stoom, perslucht, verwarming, verlichting enz. daaronder begrepen), en de voor het bedrijf van de opdrachtgever normale meet- en testapparatuur tijdig en kosteloos op de juiste plaats ter beschikking van de opdrachtnemer staan;
  - g) alle noodzakelijke veiligheids- en voorzorgsmaatregelen zijn genomen en worden gehandhaafd, alsmede dat alle maatregelen zijn genomen en worden gehandhaafd teneinde in het kader van de montage/installatie aan de toepasselijke overheidsvoorschriften te voldoen;
3. bij aanvang van en tijdens de montage de gezonden producten op de juiste plaats aanwezig zijn.
4. Schade en kosten, die ontstaan doordat aan de in dit artikel gestelde voorwaarden niet of niet tijdig is voldaan, zijn voor rekening van de opdrachtgever.
5. Met betrekking tot de montage-/installatietijd is artikel 6 van overeenkomstige toepassing.

Art. VIII. Keuring en fabrieks-afname-test (FAT)

1. De opdrachtgever zal het product keuren uiterlijk binnen 14 dagen na de levering als bedoeld in artikel 6 lid 3 respectievelijk – indien montage/installatie is overeengekomen - binnen

uiterlijk 14 dagen na de montage/installatie. Indien deze termijn zonder schriftelijke en gespecificeerde melding van gegronde klachten is verstreken wordt het product geacht te zijn geaccepteerd.

2. Indien een FAT is overeengekomen zal de opdrachtgever na ontvangst of, indien montage/installatie is overeengekomen, na de montage/installatie de opdrachtnemer in de gelegenheid stellen de nodige tests uit te voeren, alsmede die verbeteringen en veranderingen aan te brengen, die de opdrachtnemer nodig acht. De FAT zal onverwijld na het verzoek van de opdrachtnemer daartoe in tegenwoordigheid van de opdrachtgever worden gehouden. Indien de FAT zonder gespecificeerde en gegronde klacht is uitgevoerd, alsmede indien de opdrachtgever niet aan zijn voornoemde verplichtingen voldoet wordt het product geacht te zijn geaccepteerd.
3. De opdrachtgever stelt voor de FAT en voor de eventuele tests de benodigde faciliteiten, waaronder die als bedoeld in artikel 7 lid 2 sub f., alsmede representatieve monsters van eventuele te be- of verwerken materialen in voldoende mate, kosteloos en tijdig op de juiste plaats ter beschikking van de opdrachtnemer, opdat de door partijen voorziene gebruiksomstandigheden voor het product zoveel mogelijk kunnen worden nagebootst. Indien de opdrachtgever hieraan niet voldoet is lid 2, laatste zin, van toepassing.
4. In geval van onbetekenende tekortkomingen, met name die welke het voorziene gebruik van het product niet of nauwelijks beïnvloeden, zal het product ongeacht deze tekortkomingen worden geacht te zijn geaccepteerd. De opdrachtnemer zal zulke tekortkomingen alsnog zo spoedig mogelijk verhelpen.
5. Onverminderd de gehoudenheid van de opdrachtnemer tot nakoming van zijn garantieverplichting zal de acceptatie volgens de voorgaande leden elke vordering van de opdrachtgever ter zake van een tekortkoming in de prestatie van de opdrachtnemer uitsluiten.

Art. IX. Risico- en eigendomsovergang,

eigendomsvoorbehoud

1. Dadelijk als het product als geleverd geldt in de zin van artikel 6 lid 3 draagt de opdrachtgever het risico voor alle directe en indirecte schade die aan of door dit product mocht ontstaan, behoudens voor zover aan grove schuld van de opdrachtnemer te wijten. Indien de opdrachtgever na ingebrekestelling in verzuim blijft met de afname van het product zal de opdrachtnemer gerechtigd zijn de kosten van opslag van het product aan de opdrachtgever in rekening te brengen.
2. Onverminderd het in het vorige lid en het in artikel 6 lid 3 gestelde, gaat de eigendom van het product eerst op de opdrachtgever over wanneer al het door de opdrachtgever aan de opdrachtnemer uit hoofde van leveringen of werkzaamheden verschuldigde, met inbegrip van rente en kosten, volledig aan de opdrachtnemer is voldaan.
3. De opdrachtnemer zal in voorkomend geval gerechtigd zijn tot ongehinderde toegang tot het product. De opdrachtgever zal aan de opdrachtnemer alle medewerking verlenen teneinde de opdrachtnemer in de gelegenheid te stellen het in lid 2 opgenomen eigendomsvoorbehoud uit te oefenen door terugneming van het product, met inbegrip van de daartoe eventueel benodigde demontage.

Art. X. Betaling

1. Indien niet anders is overeengekomen, zal betaling van de overeengekomen prijs geschieden uiterlijk binnen 30 dagen na levering volgens artikel 6 lid 3. Reclames over facturen binnen 8 dagen na datum van de betreffende factuur schriftelijk en aangetekend met ontvangstbevestiging aan opdrachtnemer toegestuurd te worden. Bij gebreke van reclames binnen de hiervoor aangegeven termijn wordt de opdrachtgever geacht de factuur onvoorwaardelijk te hebben aanvaard en kan er geen beroep meer worden gedaan op gebreken in de factuur. Een reclame als hiervoor bedoeld schort de betalingsverplichting van opdrachtgever niet op.
2. Betaling van meerwerk dient plaats te vinden binnen één week na factuurdatum.
3. Alle betalingen dienen zonder enige aftrek of verrekening te geschieden op een door de opdrachtnemer aan te wijzen rekening.
4. Indien de opdrachtgever niet binnen de overeengekomen termijnen betaalt, wordt hij geacht van rechtswege in verzuim te zijn en heeft de opdrachtnemer zonder enige ingebrekestelling het recht hem vanaf de vervaldag de wettelijke rente ex artikel 6:119a van het Burgerlijk Wetboek in rekening te brengen en tevens alle gerechtelijke en buitengerechtelijke kosten ter zake de inning van de vordering.
5. De betalingsverplichtingen van de opdrachtgever worden niet opgeschort door het indienen van een klacht over de betreffende of andere leveringen.
  - c. montage/installatie of reparatie door derden, waaronder begrepen de opdrachtgever;
  - d. de toepassing van enig overheidsvoorschrift inzake de aard of kwaliteit van de toegepaste materialen;
  - e. in overleg met de opdrachtgever aangewende gebruikte materialen respectievelijk zaken;
  - f. materialen of zaken, die door de opdrachtgever aan de opdrachtnemer ter bewerking zijn verstrekt.
  - g. materialen, zaken, werkwijzen en constructies, voor zover op uitdrukkelijke instructie van de opdrachtgever toegepast, alsmede van door of namens de opdrachtgever aangeleverde materialen en zaken;
  - h. door de opdrachtnemer van derden betrokken onderdelen, voor zover de derde geen garantie aan de opdrachtnemer heeft verstrekt.
5. Indien de opdrachtgever niet, niet behoorlijk of niet tijdig voldoet aan enige verplichting, die voor hem uit de met de opdrachtnemer gesloten overeenkomst voortvloeit, is de opdrachtnemer tot geen dezer overeenkomsten tot enige garantie - hoe ook genaamd - gehouden. Indien de opdrachtgever zonder voorafgaande schriftelijke goedkeuring van de opdrachtnemer tot demontage, reparatie of andere werkzaamheden ter zake van het product overgaat of doet overgaan, vervalt elke aanspraak uit hoofde van garantie.
6. Reclamering ter zake van gebreken dient zo spoedig mogelijk na de ontdekking daarvan doch uiterlijk binnen 14 dagen na het verstrijken van de garantietermijn in schriftelijke vorm geschieden, bij overschrijding van welke termijnen elke aanspraak tegen de opdrachtnemer ter zake van die gebreken vervalt. Rechtsvorderingen ter zake dienen binnen 1 jaar na de tijdige reclame op straffe van verval aanhangig te worden gemaakt.

Art. XI. Garantie

1. Onverminderd de hierna gestelde beperkingen staat de opdrachtnemer in zowel voor de deugdelijkheid van het door hem geleverde product als voor de kwaliteit van het daarvoor gebruikte en/of geleverde materiaal, voor zover het betreft bij keuring respectievelijk FAT niet-waarneembare gebreken aan het geleverde product, waarvan de opdrachtgever bewijst dat zij binnen de door de leverancier van de opdrachtnemer gestelde garantietermijn of anders binnen zes maanden na de levering volgens artikel 6 lid 3 zijn opgetreden uitsluitend of overwegend als direct gevolg van een onjuistheid in de door de opdrachtnemer toegepaste constructie dan wel tengevolge van gebrekkige afwerking of gebruik van slecht materiaal.
2. Lid 1 is van overeenkomstige toepassing op bij een keuring respectievelijk FAT niet-waarneembare gebreken die hun oorzaak uitsluitend of overwegend vinden in ondeugdelijke montage/installatie door de opdrachtnemer. Indien montage/installatie van het product door de opdrachtnemer plaatsvindt gaat de in lid 1 bedoelde garantietermijn in op de dag dat de montage/installatie door de opdrachtnemer is voltooid, met dien verstande dat in dat geval de garantietermijn in ieder geval eindigt indien de garantietermijn van de leverancier van de opdrachtnemer na levering volgens artikel 6 lid 3 is verstreken. Voor overige door de opdrachtnemer geleverde producten eindigt de garantietermijn indien 12 maanden na levering volgens artikel 6 lid 3 zijn verstreken.
3. Onder de in lid 1 en 2 bedoelde garantie vallende gebreken zullen door de opdrachtnemer worden weggenomen door reparatie of vervanging van het gebrekkige onderdeel, al dan niet in het bedrijf van de opdrachtnemer, of door toezending van een onderdeel ter vervanging, een en ander steeds ter keuze van de opdrachtnemer. Alle kosten, die uitgaan boven de enkele verplichting als in de vorige zin omschreven, zoals maar niet beperkt tot transportkosten, reis- en verblijfskosten alsmede kosten van demontage en montage, zijn voor rekening van de opdrachtgever.
4. Buiten de garantie vallen in ieder geval gebreken, die optreden in dan wel geheel of gedeeltelijk het gevolg zijn van:
  - a. de niet-inachtneming van bedienings- en onderhoudsvoorschriften dan wel ander dan het voorziene normale gebruik;
  - b. normale slijtage;
7. Indien de opdrachtnemer ter voldoening aan zijn garantieverplichtingen onderdelen/producten vervangt, worden de vervangen onderdelen/producten eigendom van de opdrachtnemer.
8. Ter zake van de door de opdrachtnemer uitgevoerde reparatie- of revisiewerkzaamheden of andere diensten wordt, tenzij anders is overeengekomen, alleen garantie gegeven op de deugdelijkheid van de uitvoering van de opgedragen werkzaamheden, zulks voor een periode van 6 maanden. Deze garantie behelst de enkele verplichting van de opdrachtnemer om in geval van ondeugdelijkheid de betreffende werkzaamheden, voor zover ondeugdelijk, opnieuw te verrichten. De tweede volzin van lid 3 is in dat geval van overeenkomstige toepassing.
9. Ter zake van door de opdrachtnemer uitgevoerde inspecties, advisering en soortgelijke verrichtingen wordt geen garantie gegeven.
10. Het beweerdelijk niet-nakomen door de opdrachtnemer van zijn garantieverplichtingen ontslaat de opdrachtgever niet van de verplichtingen die voor hem voortvloeien uit enige met de opdrachtnemer gesloten overeenkomst.

Art. XII. Aansprakelijkheid

1. De aansprakelijkheid van de opdrachtnemer is beperkt tot nakoming van de in artikel 11 van deze voorwaarden omschreven garantieverplichtingen.
2. Behoudens grove schuld aan de zijde van de opdrachtnemer en behoudens het bepaalde in lid 1 is alle aansprakelijkheid van de opdrachtnemer, zoals voor de bedrijfsschade, andere indirecte schade en schade als gevolg van aansprakelijkheid jegens derden, uitgesloten.
3. De opdrachtnemer is derhalve ook niet aansprakelijk voor:
  - schending van octrooien, licenties of andere rechten van derden als gevolg van gebruik van door of vanwege de opdrachtgever verstrekte gegevens;
  - beschadiging of verlies, door welke oorzaak dan ook, van door de opdrachtgever ter beschikking gestelde grondstoffen, halffabricaten, modellen, gereedschappen en andere zaken.

4. Indien de opdrachtnemer, zonder de montage in opdracht te hebben, wel bij de montage hulp en bijstand - van welke aard dan ook - verleent, geschiedt dit voor risico van de opdrachtgever.
5. De opdrachtgever is gehouden de opdrachtnemer te vrijwaren respectievelijk schadeloos te stellen ter zake van alle aanspraken van derden tot vergoeding van schade, waarvoor de aansprakelijkheid van de opdrachtnemer in deze voorwaarden in de verhouding met de opdrachtgever is uitgesloten.
6. Opdrachtgever dient aanspraken jegens opdrachtnemer op straffe van verval in te stellen middels een aangetekend schrijven of deurwaardersexploot binnen 6 maanden nadat de grondslag voor de aanspraak aan opdrachtgever bekend geworden is.

Art. XIII. Overmacht

1. Onder overmacht wordt in deze Algemene Leveringsvoorwaarden verstaan elke van de wil van de opdrachtnemer onafhankelijke omstandigheid - ook al was deze ten tijde van het tot stand komen van de overeenkomst reeds te voorzien -, die nakoming van de overeenkomst blijvend of tijdelijk verhindert, alsmede, voor zover daaronder niet reeds begrepen, oorlog, oorlogsgevaar, burgeroorlog, oproer, werkstaking, werkliedenuitsluiting, transportmoeilijkheden, brand en andere ernstige storingen in het bedrijf van de opdrachtnemer of diens leveranciers.

Art. XIV. Opschorting en ontbinding

1. In geval van verhindering tot uitvoering van de overeenkomst ten gevolge van overmacht is de opdrachtnemer gerechtigd om zonder rechterlijke tussenkomst hetzij de uitvoering van de overeenkomst voor ten hoogste 12 maanden op te schorten hetzij de overeenkomst geheel of ten dele te ontbinden, zonder dat hij tot enige schadevergoeding gehouden zal zijn. Gedurende de opschorting is de opdrachtnemer bevoegd en aan het einde ervan is hij verplicht te kiezen voor uitvoering dan wel voor gehele of gedeeltelijke ontbinding van de overeenkomst.
2. Zowel in geval van opschorting als van ontbinding krachtens lid 1 is de opdrachtnemer gerechtigd terstond betaling te verlangen van de ter uitvoering van de overeenkomst door hem gereserveerde, in bewerking genomen en gefabriceerde grondstoffen, materialen, onderdelen en andere zaken, zulks voor de waarde die daaraan in redelijkheid moet worden toegekend. In geval van ontbinding krachtens lid 1 is de opdrachtgever gehouden om na betaling van het krachtens de vorige volzin verschuldigde bedrag de daarin begrepen zaken tot zich te nemen, bij gebreke waarvan de opdrachtnemer bevoegd is deze zaken voor rekening en risico van de opdrachtgever te doen opslaan dan wel voor diens rekening te verkopen.
3. Indien de opdrachtgever niet, niet behoorlijk of niet tijdig voldoet aan enige verplichting, die voor hem uit de met de opdrachtnemer gesloten overeenkomst of uit een daarmee samenhangende overeenkomst voortvloeit, dan wel indien goede grond bestaat voor de vrees dat de opdrachtgever niet in staat is of zal zijn om aan zijn contractuele verplichtingen jegens de opdrachtnemer te voldoen, alsmede in geval van faillissement, surseance van betaling, stillegging, liquidatie of gedeeltelijke overdracht - al dan niet tot zekerheid - van het bedrijf van de opdrachtgever, waaronder begrepen de overdracht van een belangrijk deel van zijn vorderingen, is de opdrachtnemer gerechtigd om zonder ingebrekestelling en zonder rechterlijke tussenkomst hetzij de uitvoering van elk dezer overeenkomsten voor ten hoogste 12 maanden op te schorten hetzij deze geheel of ten dele te ontbinden, zulks zonder dat hij tot enige schadevergoeding of garantie gehouden zal zijn en onverminderd de hem verder toekomende rechten. Gedurende de opschorting is de opdrachtnemer bevoegd en aan het einde daarvan is hij verplicht te kiezen voor uitvoering

dan wel voor gehele of gedeeltelijke ontbinding van de opgeschorte overeenkomst(en).

4. In geval van opschorting krachtens lid 3 wordt de overeengekomen prijs onmiddellijk opeisbaar, onder aftrek van de reeds voldane termijnen en van de tengevolge van de opschorting door de opdrachtnemer bespaarde kosten, en is de opdrachtnemer bevoegd om de ter uitvoering van de overeenkomst door hem gereserveerde, in bewerking genomen en gefabriceerde grondstoffen, materialen, onderdelen en andere zaken voor rekening en risico van de opdrachtgever te doen opslaan. In geval van ontbinding krachtens lid 3 wordt de overeengekomen prijs - zo geen voorafgaande opschorting heeft plaatsgevonden - onmiddellijk opeisbaar, onder aftrek van de reeds voldane termijnen en van de tengevolge van de ontbinding door de opdrachtnemer bespaarde kosten, en is de opdrachtgever gehouden om het voren omschreven bedrag te betalen en de daarin begrepen zaken tot zich te nemen, bij gebreke waarvan de opdrachtnemer bevoegd is deze zaken voor rekening en risico van de opdrachtgever te doen opslaan dan wel voor diens rekening te verkopen.
5. Annulering, geheel of gedeeltelijk, door de opdrachtgever van een reeds geplaatste opdracht is slechts mogelijk na schriftelijke toestemming van de opdrachtnemer. De daaraan verbonden kosten zijn voor rekening van de opdrachtgever.

Art. XV. Geschillen

1. Alle geschillen, waaronder begrepen die welke slechts door één partij als zodanig beschouwd worden, voortvloeiend uit of verband houdende met de overeenkomst waarop deze voorwaarden van toepassing zijn of de betreffende voorwaarden zelf en haar uitleg of uitvoering, zowel van feitelijke als van juridische aard, zullen worden beslist door de bevoegde burgerlijke rechter binnen wiens ambtsgebied de woonplaats van de opdrachtnemer is gelegen, tenzij de kantonrechter bevoegd is.
2. De opdrachtnemer is niettemin gerechtigd het geschil door arbitrage te laten beslechten, in welk geval de opdrachtnemer de opdrachtgever daarvan schriftelijk in kennis zal stellen. De opdrachtgever heeft alsdan gedurende één maand de gelegenheid om zich voor beslechting door de bevoegde burgerlijke rechter uit te spreken.
3. In geval het geschil beslecht wordt door arbitrage zullen drie scheidslieden rechtspreken als goede mannen naar billijkheid. Benoeming van de scheidslieden geschiedt aldus dat elk van partijen er één benoemt en de derde wordt benoemd door de reeds benoemde scheidslieden tezamen. De kosten van de scheidslieden en hun honorarium komen ten laste van partijen zodanig als scheidslieden zullen bepalen. Voor zover daarvan in het vorenstaande niet is afgeweken, zijn de bepalingen van Boek IV van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering van toepassing